

I DETTA NUMMER

[Årsmöte protokoll](#)

[Bokslut](#)

[Från Årsmötet](#)

[Reseberättelse](#)

[Information till
ST-läkare](#)

[Kongresser](#)

[Förenings
Information](#)

Sten Kjellström

LEDARE

Bästa medlemmar,

Jag hoppas att alla har haft en lång underbar sommar. Själv har jag varit uppe på höga höjder och lyckligtvis inte blivit höjdsjuk och behövt någon Diamox. Undrar om vi har något annat ögonläkemedel som är bra mot skavsår istället. Nu är hösten här med löv i alla dess underbara nyanser och färger. Dimman ligger tät på morgonkvisten när man vaknar upp. I Skåne har vi det fortfarande relativt varmt och mitt olivträd ser fortfarande välmående ute i höstvädret. Vi hade för några veckor sedan ett fantastiskt trevligt och lärorikt årsmöte i Örebro. Det var ett utomordentligt välarrangerat arrangemang som jag tror uppskattades av medlemmarna. ST-kurserna, vidareutbildningskurserna, symposierna och föreläsningarna var alla välbesökta och fick positiva kommentarer.

Tack till alla er medlemmar som deltog och ett stort stort tack till alla er som gjorde mötet möjligt inklusive föreläsare, moderatorer, kursgivare, sponsorer och alla andra. Ett stort TACK till värdkliniken i Örebro som bland annat arrangerade säckpipospel med en tidigare SÖF ordförande i kilt (kan ej bli tradition), en tidig springtur, kulturaktiviteter och en hejdundrande fest med mycket spex och musik från hela världen.

Stöd oss!

Ögonfonden
SYNFRÄMJANDE FORSKNING

www.ogonfonden.se
123 900 7220
SWISH

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Årsstämman hölls som vanligt på torsdagen och där röstade medlemmarna för att vi som förening startar en process för att bli medlemsförening i Svenska Läkaresällskapet (SLS) dvs alla medlemmar i Sveriges ögonläkarförening kommer då även bli medlemmar i SLS.

Jag tror att alla som läser Ett Ögonblick håller med mig om hur spännande och utvecklande oftalmologin är. Det har hänt så mycket under de 20 åren som jag har varit aktiv läkare. Nu har den första behandlingen, genterapi, för en tidig form av retinitis pigmentosa, LCA 2, (biallelisk RPE65 mutation) godkänts i Europa och i Sverige, Voretigene neparvovec (Luxturna). Tyvärr har i dagarna NT-rådet, regionernas gemensamma organ för ordnat nationellt införande av nya dyra terapier, dock tvingats ta beslutet att inte rekommendera Luxturna då man bedömer att priset för behandlingen är för hög och att behandlingen inte kan anses kostnadseffektiv. I Danmark har motsvarande medicinalråd tagit samma beslut. Jag har förhoppningar att detta ska kunna lösas sig inom en snar framtid och att vi då kan få möjlighet att behandla patienter som har denna ovanliga ärftliga progredierande näthinnesjukdom.

Sedan några år tillbaka har årsmötet flyttats från augusti till oktober och vad styrelsen har uppfattat från medlemmarna är att detta är en bra tidpunkt på året för oss ögonläkare att träffas. Således kommer vi de närmaste åren ses i oktober.

Nästa år håller vi årsmötet 14-16 oktober i Malmö
Vi ses då och där om inte förr.

Bästa hälsningar
Sten

 eyetalks
talks with vision

Visit our new expert video site at
www.eyetalks.online

 Allergan

Prof Anat Loewenstein

Where leading clinicians and researchers
in eyecare share their ideas — and their vision for the future

PROTOKOLL FÖRT VID FÖRENINGSMÖTE UNDER ÅRSMÖTET 2019-10-03

1. Mötets öppnande

Mötet öppnades av Sten Kjellström

2. Val av mötesordförande och sekreterare

Till mötesordförande valdes Sten Kjellström. Till mötessekreterare valdes Madeleine Zetterberg.

3. Val av två justeringspersoner

Till justeringspersoner valdes Jonas Blohmé och Eva Dafgård Kopp.

4. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes enligt styrelsens förslag.

5. Frågan om mötets behöriga utlysande

Föreningsmötet befanns vara behörigt utlyst i Ett Ögonblick nr 2 2019.

6. Meddelande från styrelsen

Information om föreningen: 1074 medlemmar
Årsmötet 2019 hade ca 330 registrerade deltagare.

Styrelsen informerade om att det nu har blivit enklare att logga in på hemsidan med endast ett inlog som även går till Föreningshusets medlemsregister.

Styrelsen uppmanade medlemmarna att skicka in bidrag till PM-banken.

7. Rapport från kassaförvaltningen

Skattmästare Tomas Bro föredrog kassaförvaltningsrapporterna (resultat- och balansräkning) för 2018/2019.

8. Revisionsberättelsen

Tomas Bro läste upp revisionsberättelsen från revisorerna Anders Kvanta och Svante Böös. Stämman godkände denna.

9. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

10. Årsavgift

Styrelsen föreslog oförändrad årsavgift, 650 kr, för SLF-medlemmar och sänkt årsavgift, 650 kr, från och med 2019 för icke-SLF-medlemmar. Sänkningen genomförs då SÖF ej längre använder SLFs medlemsregister. Stämman beslutade i enlighet med förslaget.

11. Val av vissa styrelsemedlemmar

Valberedningens förslag föredrogs av Lena Rung.

Årsmötet beslutade i enlighet med förslaget att välja:

Styrelseledamot ST-utbildningsfrågor: Charlotta All-Eriksson omval 2019-2021

Styrelseledamot icke-universitetsklinik: Annelie Hamrin nyval 2019-2021

Styrelseledamot SPÖF: Anna Larsson avgår, ny ledamot utses av SPÖF för 2019-2021

12. Val av fullmäktigemedlem och suppleant vid SLS

Valberedningens förslag föredrogs av Lena Rung.

Årsmötet beslutade i enlighet med förslaget att välja:

Ordinarie representant: Sten Kjellström omval 2019-2020

Suppleant: Eva Olofsson omval 2019-2020

13. Val av revisorer och klubbmästare

Valberedningens förslag föredrogs av Lena Rung.

Årsmötet beslutade i enlighet med förslaget att välja:

Revisor: Inger Westborg nyval 2019-2020

Revisor: Niklas Karlsson nyval 2019-2020

Revisorsuppleant: Martin Thiel nyval 2019-2020

Klubbmästare: Elin Bohman omval 2019-2020

Klubbmästare: Maria Wyon omval 2019-2020

14. Val av valberedning

Styrelsens förslag till valberedning 2019-2020 föredrogs av Sten Kjellström. Årsmötet beslutade att i enlighet med förslaget välja:

Lena Rung (omval) Eva Larsson (omval) Maria Kugelberg (nyval)

15. Övriga ärenden

Sten Kjellström informerade om att Svenska Läkaresällskapet (SLS) i våras beslutade om en ny medlemskategori, medlemsförening, som skall träda i kraft den 1 januari 2021. Föreningen hade att ta ställning till två alternativ; A. Uppgraderas till medlemsförening, eller B. Kvarstå som sektion.

Sten Kjellström läste upp Styrelsens rekommendation, som också förmedlades till medlemmarna via e-post 6 veckor före stämman:

Vi tror att Svenska Läkaresällskapet som läkarkårens oberoende, vetenskapliga och professionsorganisation är en viktig aktör i utformningen av framtidens sjukvård i Sverige. Våra medlemmar inom Sveriges ögonläkarförening är de som har den nödvändiga kunskapen och erfarenheten för att kunna utveckla ögonsjukvården i Sverige. Vi bedömer att om vi ställer oss utanför SLS så kommer ögonsjukvårdens röst att tappas bort.

Styrelsen yrkar därför att stämman väljer alternativ A. Sektioner uppgraderas till medlemsförening för att fortsättningsvis kunna arbeta med och genom SLS. Årsmötet beslutade i enlighet med förslaget.

Madeleine Zetterberg informerade om att 3 resestipendier beviljats under 2018/2019 till följande personer: Andreas Viberg, Rasmus Eurén och Zaid Al-Sharbaty. Fortsatt satsning nästa år; för europeisk resa är beloppet 15 tkr och för utomeuropeisk resa 25 tkr. Utlysning sker i Ett Ögonblick.

Till bästa ST-kurs 2018/2019 utsågs Kornea-kursen. Kursledarna Branka Samolov och Per Montan tilldelas ett stipendium à 10 tkr.

Till bästa avhandling 2017-2018 utsågs "Regulation of inflammation and angiogenesis in the cornea" av Anthony Mukwaya. Bedömningskommitténs motivering löd: "Anthony har i sitt avhandlingsarbete genomfört studier med hög vetenskaplig kvalitet där resultat presenteras och diskuteras på ett noggrant och tydligt sätt. Arbetet har en tydlig klinisk relevans. Vidare är det imponerande att avhandlingen innehåller hela sex separata delarbeten, varav fem redan är publicerade i högt rankade internationella tidskrifter." Anthony Mukwaya tilldelas ett stipendium à 10 tkr.

Madeleine Zetterberg informerade om Ögonfondens verksamhet. För 2019 utdelade Ögonfonden forskningsanslag och stipendier à 4 milj kr.

Silverpins delades ut till värdkliniken. Representant för denna var Petra Hedlund. Även Karl-Johan Hellgren (avgående styrelseledamot), Anna Larsson (avgående styrelseledamot), Anders Kvanta (avgående revisor), Svante Böös (avgående revisor) och Anders Behndig (avgående ordförande i valberedningen) tilldelades silvernålar.

Information om NOK 2020 som hålls i Reykjavik 4-6 juni 2020.

Anders Bergström informerade om nästkommande årsmöte i Malmö 14-16 oktober 2020 och hälsade alla välkomna till detta.

16. Mötets avslutande

Mötet avslutades av Sten Kjellström.

Vid protokollet – Madeleine Zetterberg

Justeras

Jonas Blohmé

Eva Dafgård Kopp

Dosering en gång dagligen
vid sänggående¹

Bryt den
onda cirkeln

Ikervis® - Bryter den inflammatoriska onda cirkeln med kroniskt torra ögon²⁻⁴

Ikervis® - När dina torra ögon-patienter inte förbättras med tårersättningsmedel¹

Ikervis® - Ingår i läkemedelsförmånerna⁵

ikervis®
(ciklosporin 1 mg/ml)

Referenser:

1. Ikervis SPC, Juli 2016. 2. Leonardi A et al. Eur J Ophthalmol 2016;26(4):287-296. 3. Baudouin C et al. Eur J Ophthalmol 2017;27(6):678-685. 4. Hoy SM. Drugs 2017;77(17):1909-1916. 5. www.tlv.se (2016-09-13).

Ikervis ögondroppar, emulsion (ciklosporin 1 mg/ml) S01XA18 (Övriga medel vid ögonsjukdomar): Rx, F. Indikation: Behandling av svår keratit hos vuxna patienter med kroniskt torra ögon, som inte har förbättrats trots behandling med tårersättningsmedel. Dosering och administrerings sätt: Behandling med IKERVIS måste sättas in av en oftalmolog eller läkare med utbildning inom oftalmologi. Rekommenderad dos är en droppe IKERVIS en gång dagligen i det (de) påverkade ögat (ögonen) vid sänggående. Behandlingssvar bör bedömas på nytt minst var sjätte månad. Om en dos missas bör behandlingen fortsätta som vanligt nästa dag. Patienterna ska instrueras att använda nasolakrimal ocklusion och blunda i 2 minuter efter instillation. Kontraindikationer: Överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpämne. Aktiv eller misstänkt okulär eller periokulär infektion. Varningar och försiktighet: IKERVIS ska användas med försiktighet på patienter med okulär herpes i anamnesen. Kontaktlinser ska avlägsnas innan ögondropparna instilleras vid sängdags och kan återinsättas på morgonen. Försiktighet bör iakttagas när patienter med glaukom samtidigt behandlas med IKERVIS, särskilt när det gäller betablockare som minskar tårsekretion. Samtidig administrering av IKERVIS och ögondroppar som innehåller kortikosteroider kan förstärka effekten av IKERVIS på immunsystemet. IKERVIS kan framkalla tillfällig dimsyn eller andra synstörningar som kan påverka förmågan att framföra fordon eller använda maskiner. Patienter bör rådas att inte framföra fordon eller använda maskiner förrän synen har klarnat. Fertilitet, graviditet och amning: IKERVIS rekommenderas inte till kvinnor i fertil ålder såvida inte adekvata preventivmetoder används. Biverkningar: I de pivotala studierna var de vanligaste rapporterade biverkningarna ögonsmärta, ögonirritation, lakrimation, hyperemi och erytem på ögonlocket, vilka vanligtvis var övergående och uppkom under instillation. Smärta vid instillationsstället var en ofta rapporterad lokal biverkan i samband med användning av IKERVIS under kliniska prövningar. Smärtan beror sannolikt på ciklosporin. Förpackningar: Endosbehållare om 30x0,3 ml och 90x0,3 ml. För pris och ytterligare information: se www.fass.se. Datum för översyn av SPC 2016-07-21.

SantenPharma AB • Solna Torg 3 • 171 45 Solna • Tel. 08-444 75 60 • www.santen.se • info.se@santen.com

Tomas Bro, Skattmästaren

EKONOMISK REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETSÅRET 2018 - 2019

Balansräkning 2019-05-31

Tillgångar:		Skulder och eget kapital:	
Plusgirokonto Företag Nordea	5 822	Eget kapital 180601	4 505 959
Sparkonto Företag Nordea	10 823	Förändring eget kapital	-315 625
Nordea Alpha 10MA Fund *	176 129	Orealiserad vinst MA F	6 129
Kapitalförsäkring Depå Nordea †	3 279 566	Orealiserad vinst Depå	229 384
Bankkonto SBAB	953 102	NOSPRS	-405
Summa kronor:	4 425 442		

* Marknadsvärde per 2018-05-31; anskaffningsvärde 170 000 kr (2017-02-07)

† Marknadsvärde per 2018-05-31; anskaffningsvärde 3 050 182 kr (2017-04-12)

Resultaträkning

Intäkter	Föregående år	Perioden
Medlemsavgifter	548 701	540 950
Bidrag	544 277	26 345
Konferensintäkter	180 003	40 500
Annonser, skrifter	93 800	116 700
Räntor	3 779	3 349
Realiserad vinst fondförvaltning	0	0
Skatteåterbäring	6 184	0
Summa intäkter (kr):	1 376 744	727 844
Kostnader		
Acta Ophthalmologica	347 907	254 197
Årsmötet	50 504	63 935
Styrelsens/efterutb.komm. resor o sammanträden	148 767	170 822
Spec.exam.komm. resor o sammanträden	69 130	155 077
Arbetsgrupper, resor o sammanträden	2 968	0
Ett Ögonblick	70 625	35 625
Konferenskostnader	77 952	40 768
Webbkostnader, sekreteriat, juridisk rådgivning	39 179	109 178
Internationella föreningar	33 319	70 868
Stipendier; rese-, bästa avhandling, bästa ST-kurs	170 000	125 000
Skatter, bankavgifter	11 793	17 999
Summa kostnader (kr):	1 022 143	1 043 467
Årets överskott / underskott (kr)	354 601	-315 623

SKATTMÄSTARENS KOMMENTARER TILL BOKSLUT 2019-05-31

Årets resultat uppvisar ett underskott på 316 tkr (eget kapital). Det negativa bokslutet är dock inte så dystert som det kan verka. Föreningen har flera intäkter och utgifter som inte uppstår årligen. Detta år inkom inget överskott från de nordiska kongresserna, vilket är en av föreningens mest betydande intäkter. De största förändringarna i resultaträkningen mot föregående räkenskapsår hänför sig till följande poster:

INTÄKTER

- **Medlemsavgifter:** 541 tkr detta räkenskapsår mot 549 tkr året innan.
- **Bidrag:** Detta räkenskapsår återbetalades inget överskott från Nordiska möten, vilket kan jämföras med föregående år då överskott överfördes både från NOK 2014 i Stockholm NOK 2016 i Århus.
- **Konferensintäkter:** Årsmötet i Stockholm 2018 gick med vinst 30 tkr. Detta har förts över till nästa års konferens.

KOSTNADER

- **Acta Ophthalmologica:** 254 tkr detta räkenskapsår mot 348 tkr föregående år.
- **Resor och sammanträden:** Kostnaderna ökade för resor och möten rörande specialistexamina; 155 tkr jämfört med 69 tkr. Detta beror på att fler examinatore har sänts till den Europeiska tentan i Paris, eftersom fler ST-läkare väljer att genomföra denna. Under 2020 kommer troligen den svenska tentamen inte längre hållas. Styrelsen kostnader har ökat från 149 tkr till 171 tkr då man detta år utökade mötestiden för ett visionsarbete för framtiden. Sekretariat har ökade kostnader 109 tkr jämfört med 39 tkr föregående år. Detta beror på den administrativa partnern Föreningshuset som sköter fakturering och registerhållning som tidigare gjordes av styrelsen. Nästa år kommer denna kostnad minska på grund av inledande uppstartskostnader som inte längre behöver betalas. Internationella föreningar ökade till 71 tkr jämfört med 31 tkr. Dessa kostnader betalas inte varje år och kan därför variera.
- **Resestipendier:** 125 tkr till yngre kollegor för deltagande i konferens eller auskultation vid annan klinik jämfört med 170 tkr föregående år. Under denna post återfinns också stipendier för bästa avhandling och bästa ST-kurs.

KONTAKTUPPGIFTER TILL SKATTMÄSTAREN

Sveriges Ögonläkarförening
c/o Tomas Bro
Ögonmottagningen
Höglandssjukhuset Eksjö
575 81 Eksjö

E-post: tomas.bro@med.lu.se

Karin Allard, Sofia Hjersing och Maria Areblom var några av de ST-läkare som mottog diplom för avklarad svensk specialistexamen.

ÅRSMÖTET I ÖREBRO 2 - 4 OKTOBER 2019

Så har veckorna gått och intrycken från det senaste årsmötet i Örebro har börjat lägga sig. Högt och lågt, lokalt och internationellt har varvats; utmärkelser, diplom och silverpins har haglat; vi har lyssnat och lärt, föredragit, modererat och minglat med varandra och med utställarna. Höjdpunkter var gästföreläsarna, där Raymond Douglas och Andreas Stahls mer sansade framställningar stod i kontrast till det livliga potpurri av främre sementkirurgi som Soosan Jacob presenterade. I slutändan var det dock Ann-Sofi Hellströms bekymrade och skönsjungande jourdoktor som dröjde sig kvar på näthinnan.

Mötet i sammandrag: Onsdagen bjöd som sig bör på kurser för både ST-läkare och specialister. De förra fick en lektion om läkemedel av Emma Nivenius, tillsammans med den kliniske farmakologen Karin Söderberg-

Löfdahl, båda från KI. Därefter följde en kurs i katarakt ledd av Birgitta Ejdermik-Lindblad och Susanna Sagerfors följt av en kurs i diabetesretinopati som Ingrid Johansson och Niklas Karlsson svarade för. Matnyttiga ämnen och positiv respons från ST-kollegorna! Under lunchen samma dag delades diplom ut för godkänd svensk specialistexamen av examinator Kristina Tornqvist och SÖF's ordförande Sten Kjellström. Nytt för i år och mycket uppskattat var ett dry-lab där ST-läkare kunde pröva på kataraktkirurgi under kunnig handledning. Planer finns att upprepa denna succé!

Vårdkliniken bidrog med flera kurser och föreläsare; förutom ovan nämnda föreläsare höll Eydis Olafsdottir en efterutbildningskurs om kornealkirurgi, ett av Örebros profilområden. Man arrangerade också en efterutbildningskurs om sent dislocerade IOL:er; Dan Öhman, Sara Boudiaf och Kinga Dabrowska-Kloda stod

för denna. Elin Bohman och Anna Wiktorin, båda från St Erik, höll en kurs om handläggning vid orbital process som fick lovord från många håll för sitt pedagogiska upplägg. Kursen i OCT-angiografi med Elisabet Granstam, Niklas Karlsson och Monica Lövestam-Adrian var extra välbesökt och fick i sista stund byta till en större lokal på grund av många anmälda. De sista kurserna för dagen bjöd på genterapi (Sten Kjellström, Sten Andreasson, Lotta Gränse, Ulrika Kjellström) respektive thyroidea-associerad oftalmopati, TAO (Frank Träisk, Karin Svedberg, Per Karlsson).

Torsdagen inleddes traditionsenligt med ett antal frukostexperter. I år var ögonplastik, uvea och barnoftalmologi utvalda som teman med Eva Dafgård-Kopp, Karin Svedberg, Jonas Blohmé, Ioannis Kollias, Fran-

cesco Mirabelli, Ola Rauer, Marita Andersson Grönlund, Eva Larsson och Hanna Åkerblom som handplockade experter. Vi får se vilka som får dessa ärofyllda uppdrag nästa år!

Årsmötet öppnades sedan av ordförande Sten Kjellström varpå professor Raymond Douglas höll en mycket fin föreläsning om nya terapeutiska möjligheter vid TAO; ett paradigmskifte kan mycket väl vara på väg där biologiska läkemedel kan komma att ersätta behandling med höga doser kortison samt en del av den kirurgi som idag görs vid måttlig till svår TAO.

De fria föredragen var även i år uppdelade i två sessioner; ett på ämnena retina, barn, strabism och onkologi, där Louise Ramsköld Cabaça från St Erik senare under >

Mario Economou demonstrerar kataraktkirurgi på dry-lab.

Helena Söderling testar kataraktkirurgi i dry-lab.

Ett gäng glada ST-läkare med kataraktinstruktörerna Eva Olofsson och Anders Behndig. Cu Ansson Dybelius, ST-ledamot i SÖF's styrelse (på knä) är initiativtagare och arrangör.

dagen fick ta emot pris för bästa föredrag. Parallellt pågick en session på temat kornea, lins och medicinskt/kirurgiskt glaukom, där Filip Yliheikkilä fick motsvarande pris. I postersessionen fick Mario A Economou utmärkelse för bästa poster. Vi gratulerar!

Årets SOE-föreläsare, en av SÖF's styrelse nominerad person med lovande forskarkarriär, blev David Epstein som föreläste om sina studier kring anti-VEGF-behandling vid retinala venoklusioner; ett ämne relevant för många av oss. Professor Kristina Tornqvist var årets Ilmari Rendahls-föreläsare; hon gav en mycket fin historisk exposé över hur vården av synskadade förändrats de senaste 100 åren där avskaffad institutionalisering och ökad delaktighet i samhället var viktiga punkter. Rendahls-föreläsaren utses av SÖF's styrelse som en person som gjort viktiga vetenskapliga men också andra insatser för SÖF's räkning.

Sist i det vetenskapliga programmet för dagen hölls ett symposium; "Global oftalmologi – invandrande sjukdo-

mar" med tonvikt på tb-uveit där Ionnis Kollias, uveit-expert från St Erik, föreläste ihop med Judith Bruchfeld, infektionsläkare från NKS. Även Ulrika Lidén, kollega från Eskilstuna med mångårig erfarenhet av arbete i Afrika, bidrog till seminariet. Därpå följde årsstämman (för protokoll, se annan plats i detta medlemsblad). Extra roligt att lyfta är priset för bästa ST-kurs 2018; Korneakursen (Branka Samolov och Per Montan) samt bästa avhandling 2017-2018; Anthony Mukwaya, "Regulation of inflammation and angiogenesis in the cornea", Linköpings universitet. Petra Hedlund, verksamhetschef vid Örebrokliniken, fick ta emot en silverpin för lokala organisationskommitténs räkning. Sist vid stämman presenterade Anders Bergström en förhandstitt på årsmötet i Malmö som går av stapeln 14-16 oktober nästa år. Kombinationen låg risk för skottskada (på individnivå, övertygande statistik visades) parat med högt torn som samlingsplats/vattenhål, torde borga för ett högt deltagarantal.

Kvällens bankett blev en varm och oförglömlig tillställ- >

ning i oftalmologins, sångens, dansens och de många nationaliteternas tecken. Förutom ovan nämnda sångfågel Ann-Sofi Hellström, bjöds vi på trumsolo, dans från Grekland och Azerbajjan (tänk Riverdance fast 10 ggr snabbare!) samt en ovanligt samstämmig klubbkör. Dessutom säckpipor och Sven Crafoord i kilt.

Fredagsförmiddagen bjöd på två internationella föreläsare; först professor Soosan Jacob från Dr Agarwal's Group of Eye Hospitals, Chennai, Indien, som i rasande tempo presenterade en uppsjö innovativa tekniker för främre segmentkirurgi (effektivt!). Jag är personligen lite fundersam över vad av detta som går att applicera på min hemklinik, men hon visade i alla fall att inget är omöjligt... Därpå föreläste professor Andreas Stahl, Freiburg, Tyskland, om anti-VEGF-behandling vid ROP på ett mycket pedagogiskt och förtjänstfullt vis varvid ett symposium, lett av Ann Hellström, Sahlgrenska/Göteborg, följde med flera olika aspekter på ROP. Föreläsare var, förutom Ann själv, Gerd Holmström, Aldina Pivodic samt Lotta Gränse.

Utöver ovanstående programpunkter förekom möten av allehanda slag; för klubbar, efterutbildningskommittén, studierektorer m.m. Dagen innan kursdagen hölls ett viktigt och enligt rapport mycket lyckat möte inom NPO/NAG-organisationen och i direkt anslutning efter årsmötet hade Ögonfonden sin årliga diplomutdelning och föreläsningar för allmänheten. Kort sagt, årsmötet är ett nav i tiden kring vilket många ögonrelaterade event kretsar.

Vi tackar ånyo värdkliniken i Örebro och Akademikonferens för ett förträffligt arrangemang samt sponsorerna för en varierad och givande utställning och för att ha möjliggjort detta möte. Nu går stafettpinnen över till Malmö!

Madeleine Zetterberg
Vetenskaplig sekreterare

Professor Kristina Tornqvist var årets Ilmari Rendahl-föreläsare. Här gratulerad av ordförande Sten Kjellström.

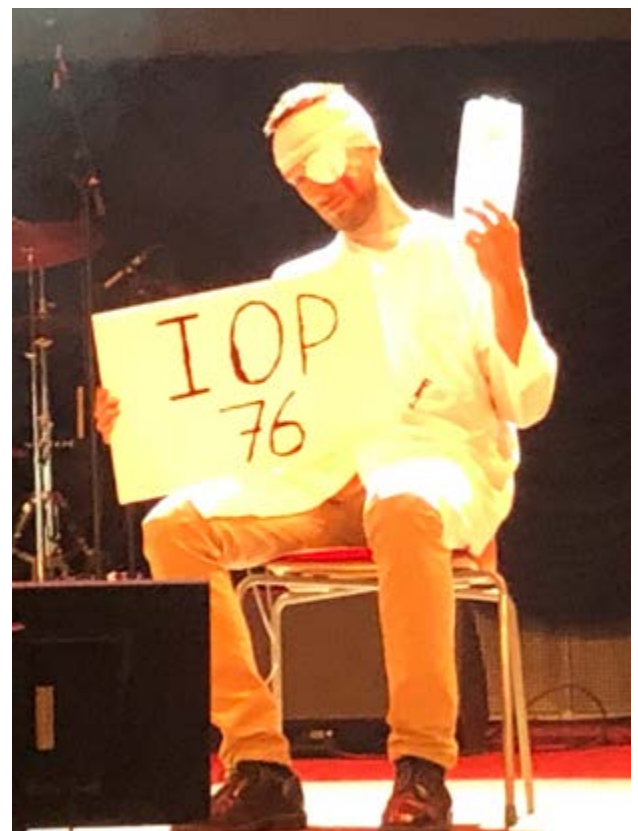

*Gäsföreläsare
Andreas Stahl
konverserar med
Ann Hellström vid
banketten.*

*Ann-Sofi Hellström från Örebro ögonklinik försökte påkalla
bakjourens uppmärksamhet med vacker sång.*

Ytterligare ett jourfall...

Signe Norberg framför sin poster.

Gäsföreläsaren Soosan Jacob presenterar en av sina innovativa kirurgiska tekniker.

Alexandra Lind presenterar sin poster.

FORSKARUTBILDNINGSKURS FÖR ÖGONDOKTORANDER MARS 2020

Klinisk och experimentell oftalmologi, 3 hp

Kursen på forskarnivå riktar sig främst till doktorander inom ögonforskning. Det är en formellt godkänd forskarutbildningskurs vid Sahlgrenska akademien som ges på svenska och kan sökas av doktorander från hela landet. Kursen ger 3 hp och inkluderar dels undervisningsmoment på distans (inläsning av vetenskapliga artiklar) samt en veckas (2-6 mars 2020) schemalagd undervisning förlagd till ögonkliniken på Sahlgrenska universitetssjukhuset i Mölndal.

Kursen kommer att innehålla föreläsningar och gruppövningar kring vetenskaplig mätning och analys av synfunktion hos vuxna och barn, hur man designar en klinisk oftalmologisk studie, analys av bildmaterial, registerforskning, hantering av enkätdata, vetenskapligt samarbete med industrin, translationell och regenerativ oftalmologisk forskning, djurmodeller för ögonsjukdomar m.m.

Intresserad?

Den formella ansökningsperioden har gått ut och kursen har hittills haft många sökande men det finns fortfarande möjlighet att ta in ytterligare ett fåtal kursdeltagare.

För att anmäla sig till kursen, skicka e-post med uppgifter till: dragana.skiljic@gu.se

Vid övriga frågor kontakta gärna någon av kursledarna: Madeleine Zetterberg, madeleine.zetterberg@gu.se

Marita Andersson Grönlund: marita.gronlund@neuro.gu.se

Ann Hellström: ann.hellstrom@medfak.gu.se

Dragana Skiljic: dragana.skiljic@gu.se

KATARAKTKIRURGIKURSER HOS ALCON 2020

Grundkurs i kataraktkirurgi

18-19/3

Lärare: Dr. Hadi Kjaerbo och Dr. Per Riise.
Språk: Danska, Norska och Engelska

26-27/3

Lärare: Dr. Anders Bergström och Dr. Björn Johansson.
Språk: Svenska och Engelska

23-24/9

Lärare: Dr. Per Riise och Dr. Hadi Kjaerbo.
Språk: Danska, Norska och Engelska

5-6/11

Lärare: Dr. Anders Bergström och
Dr. Björn Johansson.
Språk: Svenska och Engelska

Avancerad kurs i kataraktkirurgi; utmaningar och hantering av komplikationer

21-22/10

Lärare: Dr. Maria Kugelberg och Dr. Lotta Elmér.
Språk: Svenska och engelska

3-4/11

Lärare: Dr. Per Riise och Dr. Hadi Kjaerbo.
Språk: Danska, Norska och Engelska

Alcon erbjuder tvådagarskurser för nya och avancerade kataraktkirurger i vårt TrainingLab, vilket är beläget i Alcons Huvudkontor i Örestad/Danmark. I kurserna ingår, förutom teori och praktiska övningar, även simulator träning.

Välkommen att anmäla dej på
<https://alcon.cvent.com/Phacocourses>
Om du har frågor, kontakta Pernilla Kinde:
Pernilla.kinde@alcon.com

SCAN TO REGISTER

SE-SG-1900008

Alla kurser hålls på Alcon Nordic Training Lab, Edvard Thomsens Vej 10, 2300 København S, Danmark

Register on <https://alcon.cvent.com/Phacocourses>

Alcon

Entrén till Wills Eye Hospital.

Jag och Dr. Shields efter operation.

Reseberättelse Ellen Blomsterberg

”Wills Eye Hospital- America’s First World’s best”. Så står det ovanför ingången till detta stora ögonsjukhus i Philadelphia. Ingen jantelag i USA.

Någon som däremot framstod som blygsam, och gärna pratade om och prisade kollegor från världens alla hörn, är Dr. Carol Shields. Jag hade det stora nöjet att följa henne i några dagar i hennes arbete på kliniken. Hon är en av de största, om inte den största, inom ögononkologi tillsammans med Dr. Jerry Shields.

Vi sprang effektivt från samtal med patienter före operation, efter operation och in på operation där vi hade två till tre operationsrum igång samtidigt. Trots ett extremt pressat schema var Dr. Shields fantastisk med patienter, tog sig tid att förklara och svara på frågor mycket tydligt, varmt och personligt. Jag var enormt imponerad!

Journalen var i pappersformat med exempelvis målade bilder av hur patientens retinoblastom ändrat sig över tid. Dr. Shields och gruppen av fellows målade den bakre patologin samtidigt som Dr. Shields undersökte den sövda patienten med pannoftalmoskop, OCT, fluoresceinangiografi och ultraljud och all digital information samlades ihop. Dr. Shields dikterade med digital skrift och summerande brev skickades direkt

till de berörda. Således både ett retro- och modernt arbetssätt.

Journal i pappersformat med målade bilder av patientens retinoblastom över tid.

Glaukumföreläsning med skånska forskningsresultat på Wills Eye Review Course.

Jag passade även på att se retinalkirurgi och följde Dr. Sivilingham, Dr. Gupta och Dr. Fineman. Alla var mycket vänliga, delade gärna med sig av sin kunskap och svarade på alla mina frågor. Dr. Fineman visade bland annat vilken specifik kanyl han använder för externt dränage vid externa operationer.

Wills Eye Review Course lockade drygt tvåhundra amerikanska oftalmologer. Det är en intensivkurs från sju på morgonen till sju på kvällen i fem dagar. Alla områden inom oftalmologin berörs i högt tempo och jag var mycket tacksam för att jag var påläst, efter den svenska ögonexamen i höstas, annars hade det

varit svårt att till sig all information. Fantastiska, medryckande föreläsare!

Jag är oerhört tacksam för att jag fick möjlighet att åka till Philadelphia och ta del av både en mycket lärorik kurs och de väldigt intressanta dagarna på Wills Eye Hospital.

Tack!
Ellen Blomsterberg
Skånes Universitetssjukhus
190301

Utlysning av Resestipendier för 2020

Sveriges Ögonläkarförening utlyser resestipendier avsedda för ST-läkare och nya ögonspecialister (inom 5 år efter erhållen specialistkompetens). Ändamålet är deltagande i konferenser eller auskultation vid annan klinik. Stipendier à 15 000 kr för europeiska samt stipendier à 25 000 kr för utomeuropeiska konferenser/auskultationer kommer att delas ut. Stipendierna är avsedda att täcka kostnader för resa, uppehälle och konferensavgift. Företrädare ges vid deltagande i konferens med egen presentation.

Ansökan inlämnas i form av ett brev (max 1 A4-sida) med uppgifter om vilken konferens/klinik det gäller, tidsperiod, rese-/hotellkostnader samt konferensavgift. Motivering till varför sökande vill åka på konferensen/auskultationsresan skall anges och i förekommande fall skall abstrakt bifogas (komplettering med abstrakt kan göras i efterhand beroende på konferensens abstrakt-period). Tidpunkt för kommande/erhållen specialistkompetens skall anges och sökande skall vara medlem i Sveriges Ögonläkarförening.

Stipendierna kommer att meddelas skriftligen och utbetalning sker efter överenskommelse med skattmästaren. Reseräkning skall inlämnas till vetenskapliga sekreteraren och ekonomisk rapport med kvitto till skattmästaren senast 2 månader efter hemkomst.

Diplom kommer att utdelas vid Sveriges Ögonläkarförenings årsmöte i Malmö 15 oktober 2020. Tilldelat stipendium skall utnyttjas inom två år efter beviljandet. En kort rapport (max ½ A4-sida) skall insändas till den vetenskapliga sekreteraren senast 2 månader efter hemkomst. Rapporten kommer att publiceras på SÖFs hemsida samt kan komma att publiceras i Ett Ögonblick.

Ansökan skickas via e-mail till SÖFs vetenskapliga sekreterare Madeleine Zetterberg madeleine.zetterberg@gu.se. Sista ansökningsdag är den 1:a april 2020.

Madeleine Zetterberg, vetenskaplig sekreterare

UTLYSNING – BÄSTA AVHANDLING INOM ÖGONFORSKNING 2019

Sveriges Ögonläkarförening utlyser härmed ett stipendium om 10 000 kr till "Bästa avhandling inom ögonforskning 2019".

Alla svenska avhandlingar som ges ut under 2019 och som behandlar ögonforskning kan nomineras. Förutsättning för nominering är att ett exemplar av avhandlingen skickas till var och en av medlemmarna i granskningskommittén senast den 31 mars 2020, i pappersformat eller elektroniskt. Utdelning av diplom kommer att ske i samband med SÖFs årsmöte i Malmö 15 oktober 2020.

Vid jäv kommer ytterligare granskare att anlitas. Minst 3 avhandlingar måste nomineras för att stipendiet ska delas ut. Om färre än 3 avhandlingar nomineras kommer dessa att ingå i nästkommande års bedömning.

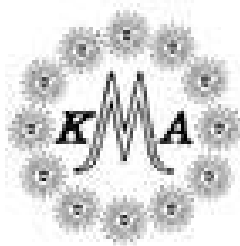
Madeleine Zetterberg, vetenskaplig sekreterare

Granskningskommittén utgörs av de tre senaste SOE-föreläsarna:

David Epstein
St Eriks Ögonsjukhus
Polhemsgatan 50
112 82 Stockholm
david.epstein@sll.se

Hammurabi Bartuma
St Eriks Ögonsjukhus
Polhemsgatan 50
112 82 Stockholm
hammurabi.bartuma@ki.se

Patrik Danielson
Ögonkliniken, Norrlands universitetssjukhus
901 85 Umeå
patrik.danielson@umu.se

Stiftelsen Kronprinsessan Margaretas
Arbetsnämnd för synskadade

Forskningsanslag som beviljats för år 2019

Stiftelsen stödjer vetenskaplig forskning rörande synskador
Det totala beloppet för årets forskningsstöd uppgår till 2 miljoner kronor

Följande forskare har tilldelats anslag för 2019

Göteborgs Universitet

Chatarina Löfqvist, Docent,
Universitetslektor

Karolinska Institutet Stockholm

Helder Andre, PhD
Andreas Kardamakis, Professor
Anders Kvanta, Adj professor, Överläkare
Pete Williams, Ass Professor

Linnéuniversitet

Antonio Filipe Macedo, Senior Lecturer

Lunds Universitet

Per Ekström, Docent, Universitetslektor
Malin Malmsjö, Professor, Överläkare

Region Jönköpings län

Tomas Bro, Specialistläkare

Umeå Universitet

Anders Behndig, Professor, Överläkare
Marie Burstedt, Docent, Överläkare
Berit Byström, MD, PhD, Överläkare
Lena Gunhaga, Professor
JingXia Liu, Docent, 1:e forskningsingenjör
Fatima Pedrosa Domellöf, Professor,
Överläkare

Uppsala Universitet

Eva Larsson, Docent, Överläkare
Per Söderberg, MD, PhD, professor

Årligen delas ut mellan 4-5 miljoner kronor.

Förutom till forskning rörande synskador går bidrag även till organisationer som bedriver hjälpverksamhet för personer med synnedläggelse samt stöd till behövande enskilda personer med synnedläggelse.

www.stiftelsenkma.com

Ögonläkare – Oftalmolog

Välkommen till vårt glada gäng i Eslöv mitt i Skåne! Du blir en viktig del av vårt kompetens-team på 38 personer, alltifrån kataraktkirurger till ortoptister, på en av Skånes största privata ögonkliniker med landstingsavtal. Här kan du bedriva ögonsjukvård med stöd från den bästa digitala undersökningstekniken, tex: Angio-OCT, Wide-Field Fundus (Optos), ICG, PentaCam och ultraljud. Vi utför katarakt-op, pol-op och intravitrealinjektioner i egen nybyggd operationssal. Vid remissbehov har vi mycket gott samarbete med högspecialiserad vård. Våra patienter trivs och rankar oss mycket högt i nationell patientenkät. Antalet patienter växer därför. Det är bra om du kan börja imorgon, eller i alla fall i början av 2020! Hos oss får du superkorta beslutsvägar och stor flexibilitet då klinikens ägare arbetar i den dagliga verksamheten. Du arbetar hel/deltid vardagar, pendlar enkelt med tåg/bil och bostad kan ordnas.

Vill du veta mer?

Ring/SMS:
Johan Bergstrand
070-510 9550

EYEPOD

BAYER

En podcast för dig i ögonsjukvården

- Kunskapsutbyte med inbjudna experter
- Forskning i framkant
- Avgörande händelser inom oftalmologin
- Tillbakablickar, framtidsspaning, mm

ANDROID

IPHONE

PP-EYL-SE-0068-1

BAYER AB • BERZELIUS VÄG 35 • BOX 606 • 169 26 SOLNA • SWEDEN

BÄSTA/E ST-KOLLEGA!

Schemat för ST kurser HT-20 ser ut såhär och möjligheten att ansöka kommer att öppnas 2020.03.01 och vara öppen till 2020.04.30. Ansökan och information om kurser kan nås www.ogonutbildning.com

Från och med 2020 kommer det att vara möjligt att skriva EBO specialistentamen vid två tillfällen, i Paris på våren och i Berlin på hösten. Vi i SÖF:s styrelse är mycket angelägna om att så många som möjligt tar tillvara tillfället att skriva examen. Rekommendationen från styrelsen är att man ges ledigt från kliniken två veckor innan tentamen för inläsning. Information om EBO tentamen kan ni hitta på www.ebo-online.org.

Påminner om att abstrakts från ditt vetenskapliga arbete och titeln på ditt utvecklingsarbete gärna kan skickas till Catharina Kuylenstierna: catharina.kuylenstierna@sll.se för publicering på SÖFs hemsida.

Bästa hälsningar
Charlotta All-Eriksson
Utbildningsansvarig, SÖF
charlotta.all-eriksson@sll.se

HÖSTENS KURSER 2020

Neurooftalmologi, Lund/Malmö	v 39
Barnoftalmologi och skelning, Lund/Malmö	Ej bestämt datum
Diabetes och ögonkomplikationer, Lund/Malmö	v 43
Linsen och refraktiv kirurgi, Stockholm	v 47

EURETINA
European Society of Retina Specialists

MEMBERSHIP

EURETINA wishes to partner with National Retina Societies in a new membership initiative. EURETINA is offering a 20% discount for new members who are already members of participating societies.

Visit www.euretina.org/national-societies/ for more information

BENEFITS TO EURETINA MEMBERS INCLUDE:

- Reduced EURETINA Congress fees
- Free access to EURETINA Insight eLearning platform
- Access to EURETINA on Demand (playback of congress sessions)
- Access to Ophthalmologica, the official journal of EURETINA

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENINGENS ÅRSMÖTE MALMÖ 2020

Malmö Live 14–16 oktober ogonarsmote2020.se

Kära kollegor och övriga intresserade!

Ögonsjukvården vid Skånes Universitetssjukhus i Lund och Malmö har nöjet att välkomna er till årsmötet 2020. Det kommer att hållas 14–16 oktober på Malmö Live på promenadavstånd till tågstationen och Malmös gemytliga centrum och de översta våningarna kan i någon paus erbjuda en minnesvärd vy över staden, vattnet och närmaste grannland i söder.

Vi ser fram emot ett rikt och varierat vetenskapligt program med utbud av kurser, internationella och nationella föreläsare samt tillfällen till mer informella möten och kunskapsutbyten.

I utställningsdelen kommer vi att kunna ta del av de senaste tekniska och medicinska framstegen inom oftalmologin.

Genom det sociala programmet ser vi framför oss trevlig samvaro och smakprov på den varierade kultur som vårt vackra landskap erbjuder. Golftävlingen återuppstår och spelas på tisdagen före mötet så att alla golfare kan delta i onsdagens kurser.

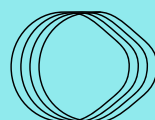
Vår förhoppning är lärorika, inspirerande och trevliga dagar med oss.

VI HÄLSAR ER VARMT VÄLKOMNA!

Lokala organisationskommittén genom Anders Bergström, Kristina Johansson, Lena Rung, Anette Lindström och Sten Kjellström

SVERIGES
ÖGONLÄKARFÖRENINGENS
ÅRSMÖTE MALMÖ 2020

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING
Swedish Ophthalmological Society

INBJUDAN TILL PECARES 1000 ÖGON-JUBILEUM 26 MARS 2020

Till verksamhetscheferna för spridning till alla kategorier vårdpersonal intresserade av barnkatarakt (exempelvis läkare, ortoptister, optiker, sjuksköterskor, undersköterskor och personal på synverksamheterna).

Nationella Barnkataraktregistret PECARE (Pediatric Cataract Register) firar 1 000 ögons-jubileum!

Härmed inbjuds ni som möter barn med katarakt till en utbildningsdag med avslutande användarmöte för PECARE. Temat är "1000 ögon senare – vad har vi lärt oss?". Styrgruppen, andra föreläsare och patientföräldrar medverkar och forskning kring patientupplevelse kommer att belysas.

Tid: 26 mars 2020 klockan 09:30–15:30

Plats: Svenska Läkaresällskapets hus, Klara Östra kyrkogata 10, Stockholm

Kostnad: Mötet är, inklusive lunch och fika, kostnadsfritt. Eventuella kostnader för resor och boende bekostas av deltagarna.

Anmälan: senast den 16 januari 2020

[Klicka här för att komma till anmälan.](#)

Anmälnings- och avbokningsvillkor: Anmälan är bindande, men kan vid förhinder överlåtas på annan person. Om annan person inte kan närvara måste ni meddela oss senast 26:e februari att ni behöver avboka ert deltagande. Vid utebliven avbokning faktureras er enhet med 1000 kr.

Program

09:30–10:00	Kaffe med tilltugg
10:00–10:20	Introduktion med historik, Gunilla Magnusson
10:20–10:50	Patientförälder Anna von Koch, journalist
10:50–11:30	Barnkatarakt och luxerade linser, Per Riise, ögonläkare, Köpenhamn
11:30–12:00	Behandling med kontaktlinser efter operation och föräldrars upplevelser, Sara de Lima, optiker och doktorand
12:00–13:00	Lunch
13:00–13:30	Stödjande strategier, Jenny Gyllén, sjuksköterska och doktorand
13:30–13:50	Bag-in-lens – fördelar och nackdelar, Maria Kugelberg och Alf Nyström, ögonläkare
13:50–14:10	PECARE rapport efter 1000 ögon, styrgruppen
14:10–14:30	Kaffepaus
14:30–15:00	Patientrepresentant PECARE Kim Scharafinski
15:00–15:30	Användarmöte och avslutning

Väl mött!! Styrgruppen för PECARE genom Gunilla Magnusson, registerhållare

Vid frågor kontakta Irene Serring irene.serring@regionblekinge.se

KONGRESSFÖRTECKNING

Saknas event eller möte? Maila till web@swedeye.org.
An event missing? Please contact us.

HÖST 2019

Rosengrenklubbens Årsmöte
7 - 8 nov 2019
Stockholm
www.swedeye.org/klubbar/rosengrenklubben

Medicinska Retinaklubbens
höstmöte
12 - 13 dec 2019
Alvik, Stockholm
www.medret.se

VINTER & VÅR 2020

6th Annual Congress on
Controversies in Ophthalmology
(COPHy AA)
14 - 15 feb 2020
Bangkok, Thailand
<http://cophyaa.comtecmed.com>

The 24th European Society of
Cataract and Refractive Surgeons
(ESCRS) Winter Meeting
21 - 23 feb 2020
Marrakech, Marocko
www.es CRS.org/marrakech2020

10th EURETINA Winter Meeting
20 - 21 mars 2020
Vilnius, Litauen
www.euretina.org/vilnius2020/

11th Annual Congress on
Controversies in Ophthalmology:
Europe (COPHy EU)
26 - 28 mars 2020
Lissabon, Portugal
<http://cophyaa.comtecmed.com>

ARVO 2020
03 - 07 maj 2020
Baltimore, USA
www.arvo.org

EPOS 2020
28 - 30 maj 2020
Köpenhamn, Danmark
www.epos2020.dk

11th International course on
ophthalmic and oculoplastic
reconstruction and trauma surgery
8 - 10 jan 2020
Wien, Österrike
www.ophtalmicttrainings.com

Nordic Congress of
Ophthalmology (NOK)
4 - 7 juni 2020
Reykjavik, Island
www.nok2020.com

21st Retina International World
Congress
04 - 06 juni 2020
Reykjavik, Island
www.rivc2020.is

20th EVRS Meeting
04 - 07 juni 2020
Verona, Italien
www.evrs.eu

WOC 2020
26 - 29 juni 2020
Kapstaden, Sydafrika
www.icoph.org

The 11th Annual Congress on
CONTROVERSIES IN OPHTHALMOLOGY: Europe
March 26-28, 2020 | Lisbon, Portugal

ETT ÖGONBLICK

Information från Sveriges Ögonläkarförening mailas ut tre gånger årligen till alla medlemmar.

MEDLEMSINFO

Adressändring och ändring av andra medlemsuppgifter görs på www.swedeye.org under fliken Medlemmar. Vid övriga frågor angående ditt medlemskap vänligen kontakta fackligsekreterare@swedeye.org.

ANNONSERING & PRISER

Annonsering i Ett Ögonblick är välkommet.

För 2020 gäller följande priser:

Helsida	14.000:-
Halvsida	8.000:-
Kvartssida	4.500:-

Kostnad för udda format och radannonser kan diskuteras med skattmästaren. Annonsering för kurser och möten som arrangeras eller förmedlas av medlemmarna debiteras inte.

DEADLINE MATERIAL TILL NÄSTA NUMMER

Material till nästa nummer av Ett Ögonblick måste vara tidningens redaktör Catharina Kuylenstierna tillhanda senast 23 januari 2020. Sänd materialet i form av Microsoft Word-fil via e-post till: catharina.kuylenstierna@sll.se

ANSVARIG UTGIVARE

Sten Kjellström, ordförande
sten.kjellstrom@med.lu.se

MEDHJÄLPARE

Ett stort tack från redaktionen till Peder Jahnberg för all hjälp med tidningen.

PÅ HEMSIDAN

Läs äldre Ett Ögonblick genom att logga in på medlemssidan <http://swedeye.org/logga-in>.

STYRELSEN 2019-2020

Sten Kjellström, ordförande
sten.kjellstrom@med.lu.se

Eva Olofsson, vice ordförande
eva.olofsson@umu.se

Madeleine Zetterberg, vetenskaplig sekreterare
madeleine.zetterberg@gu.se

Stefan Löfgren, facklig sekreterare
stefan.lofgren@ki.se

Tomas Bro, kassör
tomas.bro@med.lu.se

Charlotta All-Eriksson, utbildningsfrågor
charlotta.all-eriksson@sll.se

Annelie Hamrin, icke-universitetsklinisk
annelie.hamrin@rvn.se

Felix Cullin, ledamot privatläkare
felix@ocura.se

Cu Ansson, ST-representant
cu.dybelius_ansson@med.lu.se

BLI MEDLEM I SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Ansökan om medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening sker online via hemsidan:

www.swedeye.org

Beslut om inval fattas vid styrelsemötena som årligen äger rum i mars/april samt november/december och vid årsmötet. Bekräftelse om medlemskap skickas efter varje styrelsemöte.

Välkommen med Din ansökan!

Stefan Löfgren
Facklig sekreterare SÖF

KONSERVERINGSFRI FAST KOMBINATION I EN DROPPE¹

FÖR PATIENTER SOM INTE SVARAR
TILLRÄCKLIGT PÅ MONOTERAPI¹

EN GÅNG PER DAG¹

UTAN KONSERVERINGSMEDEL¹

INGÅR I LÄKEMEDELSFÖRMÅNERNÄ²

TAPTIQOM®
(tafluprost 15µg/ml + timolol 5mg/ml)

Referenser: 1) SPC Taptiqom 2017-09-26. 2) www.tlv.se 2017-11-16.

Taptiqom (tafluprost 15 µg/ml + timolol 5 mg/ml), lösning ögondroppar. ATC-kod: S01ED51 Medel vid glaukom samt miotika, beta-receptorblockerande medel. Rx, F. Indikation: Sänkning av det intraokulära trycket hos vuxna patienter med öppenvinkelglaukom eller okulär hypertension som inte svarar tillräckligt på topikal monoterapi med betablockerare eller prostaglandinanaloger och som kräver en kombinationsbehandling och kan ha nytta av ögondroppar utan konserveringsmedel. Rekommenderad behandling är en droppe i det/de påverkade ögat/ögonen en gång dagligen. Om mer än ett topiskt ögonläkemedel används bör preparaten ges med minst 5 minuters mellanrum. För att minska risken för mörkfärgning av huden runt ögat och hårväxt bör patienten torka bort lösning som eventuellt hamnat på huden. Kontraindikationer: Överkänslighet mot de aktiva substanserna eller mot något hjälpämne. Reaktiv luftvägssjukdom, inklusive allvarlig bronkialastma (även i anamnesen) och allvarlig kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL). Sinusbradykardi, sjuka sinusknuta-syndromet, inklusive sino-atriellt block, atrioventrikulärt block (grad II eller III) som inte kontrolleras med en pacemaker. Symtomgivande hjärtsvikt, kardiogen chock. Varningar och försiktighet: Ögondroppar med timolol (betablockerare) kan ge samma biverkningar som vid systemisk behandling med betablockerare, men incidensen är lägre. Därför bör Taptiqom administreras med försiktighet till vissa patientgrupper såsom patienter med astma, mild eller medelsvår KOL och patienter med hjärt-kärlsjukdomar. Betablockerare kan maskera tecken och symtom på akut hypoglykemi eller hypertyreoidism. Effekten på intraokulära trycket eller de kända effekterna på systemisk betablockad kan förstärkas när timolol ges till patienter som redan står på systemisk betablockerande behandling. Risk för ögonfranställväxt, mörkfärgning av ögonlockshuden och ökad irispigmentering. Ingen eller begränsad erfarenhet av behandling med tafl uprost vid andra former av glaukom än öppenvinkelglaukom. För mer information se produktresumén. Interaktioner: Potential för hypotension/påtaglig bradykardi vid samtidig administrering av orala kalciumkanalblockerare, betaadrenerga blockerande medel, antiarytmika, digitalisglykosider, parasymptomimetika och guanetidin. Potentierad systemisk betablockad har rapporterats vid kombinationsbehandling med CYP2D6-hämmare (t.ex. kinidin, fl uoxetin, paroxetin) och timolol. Graviditet och amning: Fertila kvinnor ska använda effektiv preventivmetod under behandling med Taptiqom. Om patienten vid administrering upplever biverkningar såsom övergående dimsyn ska patienten inte framföra fordon eller använda maskiner tills patienten mår bra och har klar syn. Förpackningar: Endosbehållare om 30 respektive 90x0,3 ml. (F). För pris och ytterligare information: se www.fass.se. Datum för översyn av SPC: 170926.

PP-TAPTIO-SE-0015 / SEP 2019

SantenPharma AB · Evenemangsgatan 31A · 169 79 Solna · Tel 08-444 75 60 · info.se@santen.com · www.santen.se